

Ruimte en Milieu
*Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*

Criteria voor duurzaam inkopen van Toner cartridges

Versie: 1.4

Datum: 21 januari 2010

Status: vastgesteld

Colofon

Deze criteria voor duurzaam inkopen zijn ontwikkeld door Agentschap NL in opdracht van het Ministerie van VROM. Het programma DBO is een gezamenlijk initiatief van de Rijksoverheid, VNG, IPO en de UvW.

Meer informatie tel. 088 602 93 00, duurzaaminkopen@agentschapnl.nl en www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
1.1	Afbakening van de productgroep	2
1.2	Status.....	2
2	Markt en duurzaamheid.....	3
2.1	Marktontwikkelingen	3
2.2	Duurzaamheidsaspecten	3
3	Duurzaamheid in het inkoopproces	6
3.1	Vorbereidingsfase (aandachtspunten)	6
3.2	Specificatiefase (criteria)	6
3.2.1	Kwalificatie van leveranciers.....	6
3.2.2	Programma van eisen	7
3.2.3	Gunningscriteria	7
3.2.4	Contract.....	8
3.3	Gebruiksfase (aandachtspunten)	8
4	Meer informatie.....	9
4.1	Bronnen en relevante informatie.....	9
4.2	Gerelateerde productgroepen	9
4.3	Informatiepunt Agentschap NL	10
Bijlage 1	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie.....	11

1 Inleiding

De overheid wil concrete stappen zetten naar een duurzame samenleving en geeft zelf het goede voorbeeld. Door als overheid duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls. De overheden hebben voor zichzelf doelen gesteld ten aanzien van duurzaam inkopen. Om de doelstellingen te bereiken zijn duurzaamheidscriteria ontwikkeld voor een groot deel van de producten, diensten en werken die overheden inkopen.

In dit document vindt u de criteria voor de productgroep Toner cartridges. Ook vindt u in dit document aandachtspunten voor de fase vóór en ná de inkopen, achtergrondinformatie, afwegingen bij de criteria, uitwerking van de criteria in bestekteksten en uitwerking van de beoordeling van criteria.

1.1 Afbakening van de productgroep

De productgroep Toner cartridges omvat toner cartridges voor toner gebaseerde kantoorapparatuur zoals printers, kopieerapparatuur, faxmachines en multifunctionele (digitale) apparatuur, die ingekocht worden voor bestaande reproductieapparatuur. Tot de productgroep toner cartridges behoren houders/cassettes die toner bevatten en die bestaan uit een drum en andere noodzakelijke onderdelen voor electro-fotografische (xerografische) en vergelijkbare reproductieprocessen. Het tonerpoeder kan eventueel in een losse container aangeleverd worden. Deze cartridges worden OPC (Optical Photosensitive Conductor units) genoemd.

Inktjetcartridges voor inkjetprinters worden niet tot deze productgroep gerekend. Het gaat hier ook niet om reproductieapparatuur met zogenaamde tonerflessen. Dit zijn kunststof flessen met toner die gewisseld worden in plaats van de gehele cartridge. Deze flessen worden meestal via de normale afvalstroom verwijderd.

Om het de aanbestedende dienst gemakkelijker te maken wordt een selectie van CPV-codes gegeven die van toepassing kunnen zijn op deze productgroep. Deze selectie is niet uitputtend of compleet. Het blijft de verantwoordelijkheid van de aanbestedende dienst om zelf de juiste set van CPV-codes te verzamelen, aansluitend bij de betreffende aanbesteding.

De volgende CPV-codes zijn op deze productgroep van toepassing:

30125000-1 Delen en toebehoren van fotokopieerapparaten.

30125100-2 Tonerpatronen

1.2 Status

De criteria voor Toner cartridges zijn vastgesteld.

Dit document is op 21 januari 2010 voor het laatst gewijzigd. Zie voor een toelichting op de wijzigingen bijlage 1.

Op de website van Duurzaam Inkopen staat de planning voor onderhoud en herziening van de criteriadocumenten.

2 Markt en duurzaamheid

De criteria voor de productgroep Toner cartridges zijn zorgvuldig, met raadpleging van verschillende belanghebbenden, samengesteld. Meer informatie over het algemene proces van de totstandkoming van criteria is te vinden op [de website van Duurzaam Inkopen](http://www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen/criteria) <http://www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen/criteria>. In dit hoofdstuk vindt u de inhoudelijke afwegingen die geleid hebben tot de criteria voor Toner cartridges.

2.1 Marktonwikkelingen

De markt voor toner cartridges (zowel zakelijk als consumenten) kent wereldwijd een omvang van ca. 60 miljard euro per jaar. In zowel de VS als Europa bedraagt de omvang ca. 10-15 miljard Euro. In Nederland gaat het om tientallen miljoenen euro.

Nieuwe toner cartridges worden geproduceerd door de OEM (Original Equipment Manufacturer) fabrikanten (zoals Canon, HP, Lexmark, etc), dit zijn de fabrikanten die ook de reproductieapparatuur maken. Daarnaast zijn er derde leveranciers van nieuwe toner cartridges (zogenaamde 'compatibles'), veelal geproduceerd in opkomende economieën. Er is ook een stabiel marktaandeel voor derde leveranciers die gereconditioneerde (of gerecyclede) toner cartridges leveren voor bestaande reproductieapparatuur. Overigens bieden sommige OEM fabrikanten ook gereconditioneerde toner cartridges aan, al dan niet als onderdeel van een recyclingprogramma.

Er wordt in de zakelijke markt voor reproductieapparatuur in toenemende mate gebruik gemaakt van zogenaamde all-in of leasecontracten. Dit houdt in dat bij het afsluiten van een contract voor de levering van reproductieapparatuur ook onderhoud en vervanging van verbruiksartikelen (papier, toner etc.) wordt opgenomen, inclusief eventuele beschikbare recyclingprogramma's voor toner cartridges en/of reproductieapparatuur zelf. Met name de grotere bedrijven en veel overheden sluiten dergelijke contracten af. In verhouding worden er in Nederland meer aantallen losse cartridges verkocht (zakelijke en consumentenmarkt).

Van de 44 miljoen toner cartridges die jaarlijks in Europa verkocht worden zijn er bijna 12 miljoen gereconditioneerd. Dit vertegenwoordigt een marktaandeel van ca 27 %.¹ Dit is ook voor Nederland van toepassing. De overheid is nog in geringe mate een afnemer van deze toner cartridges, gebleken is echter dat er voldoende aanbod is om aan een stijgende vraag te voldoen. Dit geldt ook (in mindere mate) voor gereconditioneerde toner cartridges door OEM fabrikanten.

Over de gevolgen voor de Total Costs of Ownership (TCO) van gereconditioneerde cartridges is bekend dat 40-50% van de kosten bespaard kan worden in vergelijking met een originele nieuwe cartridge, zonder aan kwaliteit en betrouwbaarheid in te moeten boeten. Individuele afwegingen van de aanbestedende dienst die samenhangen met grootte, verbruik en kantooromstandigheden leiden tot een bepaalde leverancier- en contractkeuze.

2.2 Duurzaamheidsaspecten

Uit de meeste studies naar de milieubelasting van toner cartridges en de verschillende milieukeurmerken voor toner cartridges² komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- de inzet van niet hernieuwbare grondstoffen (grondstoffen voor plastics en metalen);

¹ Volgens cijfers van de (ETIRA) European Toner & Inkjet Remanufacturers Association (Branchevereniging) <http://www.etira.org>

² Voor dit criteriumdocument is informatie ontleend aan de Nordic Ecolabelling en Blauwe Engel keurmerken voor toner cartridges (zie ook onder 4.1)

- energieverbruik tijdens productie;
- emissies van schadelijke stoffen in de productiefase en gebruiksfase.

Inzet van niet hernieuwbare grondstoffen en energieverbruik tijdens productie;

De inzet van niet hernieuwbare grondstoffen en het energieverbruik tijdens productie kan verminderd worden door hergebruik van tonercartridges of materialen uit tonercartridges. Een van de manieren om dit te realiseren is het inzamelen en terugnemen, en vervolgens reconditioneren van tonercartridges. Reconditioneren is het nakijken en herstellen van een tonercartridge zodat deze opnieuw gebruikt kan worden. Hierbij worden de toner en bepaalde onderdelen altijd vernieuwd, afhankelijk van de kwaliteitseisen van de producent. De niet herbruikbare onderdelen van metaal, aluminium en kunststof, worden gerecycled. Dit levert een beperking van de milieubelasting op van 60% t.o.v. de productie van een compleet nieuwe cartridge. Deze milieuwinst zit vooral in een verminderde inzet van aardolie (voor het spuitgietwerk van cartridges) en de bespaarde energie (en daarmee CO2 uitstoot) tijdens het productieproces. Om de verdere ontwikkeling hiervan te stimuleren is een criterium opgenomen voor terugname van lege tonercartridges en reconditionering of recycling van de teruggenomen tonercartridges door de leverancier. Aanschaf van gereconditioneerde tonercartridges is niet uitgewerkt in een criterium maar opgenomen in de aandachtspunten.

Emissies van schadelijke stoffen in de productiefase en gebruiksfase.

Naast hernieuwbare grondstoffen en energieverbruik tijdens productie van tonercartridges zijn schadelijke stoffen (VOS, styreen, benzeen, stof en ozon) een milieuaspect. Voor dit aspect bestaat een Europese richtlijn, de "RoHS directive" (Restriction of use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment). De richtlijn houdt in dat vanaf 1 juli 2006 geen producten meer op de markt mogen komen met gevaarlijke stoffen als lood, cadmium, kwik, zeswaardig chroom en PBB/PBDE. Deze richtlijn is in Nederland geïmplementeerd met het "Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur". Hiermee wordt het gebruik van gevaarlijke stoffen in tonercartridges echter slechts voor een deel aan banden gelegd. Om deze reden is een criterium toegevoegd waarin milieuschadelijke stoffen worden uitgesloten.

Cradle-to-Cradle

Het kabinet maakt zich sterk voor een duurzame en innovatieve samenleving. Zij ziet daarbij het 'Triple-P' concept (People, Planet, Profit) als een breed en richtinggevend denkkader voor de duurzame ontwikkeling in de samenleving. Recent is er bovendien veel aandacht ontstaan voor het 'Cradle-to-Cradle' concept. Dit concept zet een uitdagend toekomstbeeld neer, namelijk een menselijke samenleving die een positieve invloed heeft op het ecosysteem. Het accent verschuift daarbij van eco-efficiënt (minimaliseren van het ongewenste) naar eco-effectief (optimaliseren van wenselijke). Producten en productiesystemen worden zodanig ontworpen dat ze een nuttige functie vervullen, ook na afloop van het gebruik. Kortom: een duurzame kringloopsamenleving waarin abiotische materialen telkens hoogwaardig terugkeren in de technosfeer en biotische materialen in de biosfeer. Een dergelijke benadering daagt uit tot creativiteit en innovatie en het kabinet wil het dan ook betrekken bij de uitwerking van duurzame ontwikkeling [zie Brief van Minister Cramer en minister Koenders aan de Tweede Kamer: Kabinetsbrede aanpak duurzame ontwikkeling, 16 mei 2008] . Via Duurzaam Inkopen wil de overheid ontwikkelingen die toewerken naar deze duurzame kringloopsamenleving stimuleren.

In deze productgroep zie je dat bijvoorbeeld terug in minimumeis 1 waarin terugname ten behoeve van reconditionering of recycling van de lege tonercartridges wordt geëist. Meer informatie over hoe de overheid via Duurzaam Inkopen het Cradle-to-Cradle-concept kan stimuleren staat op www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen.

Naast het gebruik van toner is in het reproductieproces ook het papierverbruik en de energie-efficiënte van de apparatuur van belang. De criteria voor reproductieapparatuur en

tonercartridges worden in 2010 geactualiseerd en zullen dan verder afgestemd en geïntegreerd worden. Voor papier zijn aparte criteria ontwikkeld.

Sociale aspecten

Behalve milieucriteria spelen ook sociale criteria een rol bij duurzaam inkopen. De sociale criteria krijgen de vorm van een inspanningsverplichting op het terrein van de mensenrechten en de vier fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (bekend als ILO), kortgezegd, vakbondsvrijheid, afschaffing van kinderarbeid, van dwangarbeid en van discriminatie op het werk. Deze sociale criteria zullen generiek gaan gelden, dat wil zeggen voor elke inkoop boven een drempelbedrag. Bij een aantal producten worden ook aanvullende sociale normen gesteld. In de kabinetsbrief van 16 oktober 2009 vindt u meer informatie over de aanpak voor de internationale sociale criteria. Juridische teksten en instructiemateriaal zijn nog in ontwikkeling. Zie de website <http://www.vrom.nl/pagina.html?id=37669> voor de actuele stand van zaken.

3 Duurzaamheid in het inkoopproces

De criteria in dit document zijn verdeeld over de verschillende stappen in het inkoopproces. Meer informatie over de stappen in het inkoopproces en de manier waarop duurzaamheid daarin kan worden meegenomen, vindt u in de '[Handleiding Duurzaam inkopen](#)'. Deze is te downloaden van de website van Duurzaam Inkopen, www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen. Het is aan te bevelen deze handleiding te bekijken voordat u met de criteria voor deze productgroep aan de slag gaat.

3.1 Voorbereidingsfase (aandachtspunten)

Elke inkoop of aanbesteding begint met het inventariseren van de behoefte van de (interne) klant. Duurzaamheid kan in deze fase meegenomen worden door te onderzoeken of de aanschaf noodzakelijk is en of er een duurzamere oplossing is voor de inkoopbehoefte. Specifieke aandachtspunten voor de inkoop van de productgroep Toner cartridges zijn:

- Maak een analyse van de print- en reproductiebehoefte van de organisatie. Daarvoor is inzicht nodig in het verbruik van papier en toner over een bepaalde periode. Deze cijfers kunnen bijv. in het kader van interne milieuzorg verzameld worden of uitbesteedt aan de leverancier in het kader van onderhoud.
- Formuleer de inkoopbehoefte op een manier die inschrijvers ruimte laat voor het aanbieden van geconditioneerde toner cartridges.

3.2 Specificatiefase (criteria)

In de specificatiefase wordt de behoefte van de (interne) klant vertaald in een aanbestedingsdocument. In deze fase worden geformuleerd:

- Criteria voor de kwalificatie van leveranciers. Dit kunnen uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen zijn, ofwel eisen aan de leverancier en in een niet-openbare aanbesteding eventueel ook selectiecriteria, ofwel wensen ten aanzien van de leverancier.
- Een beschrijving van de minimumeisen die ten aanzien van levering, dienst of werk gesteld worden (het Programma van Eisen).
- Gunningscriteria, ofwel wensen voor levering, dienst of werk. Deze zijn alleen van toepassing als gekozen wordt voor het gunnen op Economisch Meest Voordelige Inschrijving.
- Het contract met daarin contractbepalingen.

Meer informatie over de verschillende soorten criteria en de verschillende manieren van aanbesteden vindt u in de '[Handleiding Duurzaam Inkopen](#)'. In de gunningscriteria is, indien relevant, ook innovatie meegenomen. Innovatie is gericht op de ontwikkeling en introductie van nieuwe ideeën en producten.

De criteria in dit document zijn opgesteld om de inkoper te ondersteunen bij het duurzaam inkopen van Toner cartridges. De criteria zijn juridisch getoetst. Elke inkoop en aanbesteding is echter maatwerk. Het opstellen van een aanbestedingsdocument blijft dan ook de verantwoordelijkheid van de inkoper.

3.2.1 Kwalificatie van leveranciers

Voor deze specifieke productgroep zijn geen criteria geformuleerd voor de kwalificatie van leveranciers. Meer informatie over de mogelijkheden om duurzaamheid toch mee te nemen in dit onderdeel vindt u in de '[Handleiding Duurzaam inkopen](#)'.

3.2.2 Programma van eisen

Minimumeisen

Minimumeis nr. 1	<p>De leverancier garandeert terugname van lege tonercartridges en reconditionering of recycling van de teruggenomen tonercartridges.</p> <p><u>Bewijsmiddel(en):</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. De bij deze inschrijving te voegen verklaring van inschrijver waaruit blijkt dat inschrijver aan de eis voldoet.2. Een bij deze inschrijving te voegen certificaat of een ander formeel document van een onafhankelijk orgaan waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan. Indien bedoeld certificaat is afgegeven door Nordic Swan of Blaue Engel wordt in ieder geval aan deze minimumeis voldaan.
Toelichting voor inkoper	<p>De leverancier dient zorg te dragen voor terugname en reconditionering in combinatie met recycling, bijvoorbeeld door een recycling programma aan te bieden en/of een reconditioneerbedrijf in te schakelen.</p> <p><u>Verificatie van bewijsmiddel(en):</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Opgaaf van de te leveren tonercartridges in combinatie met een beschrijving van het terugname systeem of een ander document waaruit blijkt dat inschrijver aan deze minimumeis voldoet.2. Verificatie van het certificaat bij de certificerende instelling of bij de accreditatie-instelling.

Minimumeis nr. 2	<p>Het tonerpoeder in de tonercartridges bevat geen stoffen die gevaarlijk zijn voor het milieu. Dit betekent dat de stoffen geclassificeerd met de R zinnen R50, R53, R50/53, R52/53, R51/53 en R59 volgens richtlijn 1999/45/EG niet zijn toegestaan.</p> <p><u>Bewijsmiddel(en):</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. De bij deze inschrijving te voegen verklaring van inschrijver waaruit blijkt dat inschrijver aan de eis voldoet;2. Een bij deze inschrijving te voegen certificaat of een ander formeel document waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan. Indien bedoeld certificaat is afgegeven door Nordic Swan of Blaue Engel wordt in ieder geval aan deze minimumeis voldaan.
Toelichting voor inkoper	<p><u>Verificatie van bewijsmiddel(en):</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Opgaaf van de te leveren tonercartridges of een ander document waaruit blijkt dat inschrijver aan deze minimumeis voldoet.2. Verificatie van het certificaat bij de certificerende instelling of bij de accreditatie-instelling.

3.2.3 Gunningscriteria

Voor deze productgroep zijn geen gunningscriteria geformuleerd

3.2.4 Contract

Voor deze productgroep zijn geen contractbepalingen geformuleerd.

3.3 Gebruiksfase (aandachtspunten)

Nadat het inkooptraject is afgerond en een product of dienst is ingekocht, bestaan er mogelijkheden om het product op een duurzame wijze te gebruiken. Specifieke aandachtspunten voor deze productgroep zijn:

In de gebruiksfase zijn gebruiksinstellingen ten behoeve van energiebesparing en het duurzaam gebruik van de apparatuur of alternatieve gebruiksmethoden van belang:

Zorgvuldig omgaan met tonercartridges leidt tot langer gebruik en daardoor tot een lager gebruik van grondstoffen:

- Monitor het verbruik van tonercartridges of besteedt dit uit.
- Onderhoud de apparatuur of besteedt dit uit: maak kopieerapparatuur en printers regelmatig schoon volgens de instructies om problemen te vermijden.
- Verwijder de tonercartridge niet uit de verpakking tot het moment van ingebruikname. De houdbaarheidsperiode van een cartridge in een ongeopend pakket is ongeveer 2,5 jaar. De houdbaarheidsperiode van een cartridge in een geopend pakket is ongeveer zes maanden.
- Behandeling: wanneer een tonercartridge beetgepakt wordt, raak dan nooit het trommeloppervlak (drum surface) aan en bescherm het altijd tegen licht. Plaats lege patronen terug in de beschermende foliezak.
- Opslag: stel tonercartridges niet bloot aan koude of hete temperaturen of extreme vochtigheid.
- Printbeleid als onderdeel van interne milieuzorg: Probeer het aantal print-outs te verminderen, en werk zo veel mogelijk digitaal.

4 Meer informatie

4.1 Bronnen en relevante informatie

Relevante regelgeving

Gevaarlijke stoffen

De Europese wetgeving Restriction of Hazardous Substances directive (RoHS), oftewel Vermindering van Gevaarlijke Stoffen. Deze wetgeving moet het gebruik van zes stoffen in de elektronische industrie verminderen. De Directive on Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) (inmiddels gewijzigd door de RoHS) is gericht op elektrisch en elektrotechnisch afval. Naast recycling worden hergebruik en andere vormen van opnieuw benutten aangemoedigd.

Begrippen

Toner is een poeder dat gebruikt wordt in laserprinters en kopieerapparaten, waarmee de tekst en afbeeldingen op het papier gevormd worden. Oorspronkelijk was toner grafietpoeder; moderne toners zijn een mengsel van grafiet en een polymeer. De poederdeeltjes zijn ongeveer 8 tot 12 micrometer in doorsnee.

In kleine apparaten zit toner meestal in een speciale cartridge, deze hele cartridge wordt ook wel toner genoemd. In grotere of oudere apparaten wordt meestal gebruikgemaakt van losse plastic flessen.

Bronnen

- Blauwe Engel, februari 2007. Basic Criteria for Award of the Environmental Label, reprocessed Toner Modules, RAL-UZ 55.
- Milieukeur, 1 juli 2005, Certificatieschema Toner Cartridges, Code: TC.6
- www.milieukoopwijzer.be/kantoor/producten/leveranciers.php?soort=printinkt
- Marktonderzoek Milieukeur toner cartridges, CREM 2004
- Nordic Swan, 9 June 2006. Swan labelling of Toner cartridges. Version Version 4.0 23 March 2006 – 31 March 2010
- Nordic Swan, juni 2006. Swan labelling of remanufactured toner cartridges. Version 4.0. 23 March 2006 – 31 March 2010 NordicSwan <http://www.svanen.nu/Eng/>
- Blauwe Engel <http://www.blauer-engel.de/>
- ETIRA – European Toner and Inkjet Remanufacturers Association http://www.etira.org/?website_id=21
- MilieuCentraal <http://www.milieucentraal.nl/>
- DIN 33870 norm. Kwaliteitsstandaard voor hergebruikte toners. Deze norm beschrijft het proces van herverwerking tot de fabricage van een toner, van superieure kwaliteit.

4.2 Gerelateerde productgroepen

Gerelateerde productgroepen zijn:

- Reproductieapparatuur
- Hardware
- Papier

Kijk voor de criteria voor deze productgroep(en) op www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen/criteria.

4.3 Informatiepunt Agentschap NL

Voor meer informatie en advies tijdens het gebruik van deze criteria kunt u contact opnemen met het Informatiepunt van Agentschap NL: telefonisch bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 12.00 en 14.00 - 16.00 uur op telefoonnummer 088 602 93 00 of stuur een email naar duurzaaminkopen@agentschapnl.nl

Bijlage 1 Wijzigingen ten opzichte van vorige versie

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.0, datum 22 oktober 2008 zijn:

- De lay-out van het document is aangepast en de algemene teksten zijn geactualiseerd. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd in overige toelichtende teksten, aandachtspunten of criteria.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.1, datum 28 april 2009 zijn:

- Dit document is per 3 juli 2009 in bewerking naar aanleiding van bespreking van Duurzaam Inkopen in de Tweede Kamer. U kunt de website van Agentschap NL raadplegen voor meer informatie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.2, datum 6 juli 2009 zijn:

- Dit document is per 28 juli gewijzigd naar aanleiding van bespreking van Duurzaam Inkopen in de Tweede Kamer op 2 juli 2009. De minimumeis aangaande het aanschaffen van gereconditioneerde cartridges is vervallen. De tekst in hoofdstuk 2 is hierop aangepast.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.3, datum 28 juli 2009 zijn:

- De lay-out van het document is aangepast en enkele algemene teksten zijn geactualiseerd. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd in overige toelichtende teksten, aandachtspunten of criteria.